

پلی‌مورفیسم DNA ماهواره‌ای ژن CYP19 و ارتباط آن با افزایش ریسک ابتلا به سرطان پستان در جمعیت اصفهان

سید مرتضی جوادی راد^۱، دکتر سیمین همتی^۲، دکتر منوچهر توسلی^۳

چکیده

مقدمه: آروماتاز یک آنزیم کلیدی در مسیر استروژن است و توسط ژن سیتوکروم P450 (CYP19) کد می‌شود. تماس بیش از حد سلول‌ها با استروژن موجب ایجاد کارسینومای پستان می‌شود و همچنین، بیماران مبتلا به سرطان پستان سطوح بالاتری از بیان آروماتاز را نشان می‌دهند. هدف این مطالعه بررسی پلی‌مورفیسم یک توالی تکراری چهارتایی تیمیدین-آدنین (TTTA) واقع در اینtron شماره‌ی چهار ژن CYP19 در بین مبتلایان به سرطان پستان و افراد سالم و ارتباط آن با خطر ابتلا به سرطان پستان بود.

روش‌ها: پژوهش حاضر یک مطالعه مورد-شاهدی بود که بر روی ۴۲۰ بیمار و ۴۳۲ فرد شاهد مناسب انجام شد. پس از استخراج DNA از خون افراد مورد مطالعه، توالی مورد نظر توسط تکنیک PCR (Polymerase chain reaction) تکثیر گردید و تعداد تکرار TTTA و توالی آن به وسیله‌ی الکتروفورز بر روی ژل پلی‌اکریلامید به دست آمد.

یافته‌ها: نتایج به دست آمده از این مطالعه نشان داد که پراکنندگی آللی ژن IGF-I در جمعیت اصفهان بین ۷ تا ۱۳ تکرار متغیر بوده و بیشترین فراوانی آللی در بین بیماران و افراد شاهد متعلق به آلل TTTA-TCT-*n*-TCT (TTTA) به ترتیب، با فراوانی ۳۴/۸ درصد و ۳۴/۳ درصد، بود.

نتیجه‌گیری: یافته‌های این مطالعه نشان داد که فراوانی آلل با ۱۰ تکرار TTTA در افراد شاهد ۲/۳ درصد بیشتر از افراد بیمار ۱/۴ درصد می‌باشد. به عبارت دیگر و برخلاف نتایج پیشین، آلل TTTTA نه تنها موجب افزایش نرخ بروز سرطان پستان نمی‌شود؛ حتی ممکن است افراد حامل این آلل نسبت به بروز سرطان مقاومت بیشتری نشان دهند.

واژگان کلیدی: سرطان پستان، DNA ماهواره‌ای، پلی‌مورفیسم، CYP19

هر ۱۰۰۰۰۰ زن، ۱۲۰ نفرد به این سرطان مبتلا

می‌شوند (۲-۳). اغلب سرطان‌های پستان تک‌گیر (Sporadic) هستند و به صورت چندگذرانی (Multigenic) بروز می‌کنند (۴). تعداد دقیق ژن‌هایی که در جمعیت‌ها باعث خطر ابتلا به سرطان پستان می‌شوند مشخص نیست.

آروماتاز (EC 1.14.14.1)، یک آنزیم از دسته‌ی آنزیم‌های سیتوکروم P450 (CYP) است که در تبدیل آندروژن‌های ۱۹ کربنه به استروژن‌های ۱۸

مقدمه

سرطان پستان در اثر تجمع آسیب‌های ژنتیکی در سلول‌های طبیعی اپیتلیال بافت پستان و کسب فنوتیپ‌های بدخیم، بروز می‌کند. این سرطان شیوع بالایی در بین زنان دارد به طوری که حدود ۱۰ درصد زنان در طول عمر خود با این بیماری تشخیص داده می‌شوند (۱). مطالعات اخیر نشان می‌دهد که سرطان پستان با رشد رو به افزایش خود، به یکی از شایع‌ترین بدخیمی‌ها در میان زنان ایرانی تبدیل شده است و از

^۱ دانشجو، گروه زیست‌شناسی، دانشکده‌ی علوم، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

^۲ استادیار، گروه رادیولوژی و انکولوژی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

^۳ استادیار، گروه زیست‌شناسی سلوی مولکولی، دانشکده‌ی علوم، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

نویسنده‌ی مسؤول: سید مرتضی جوادی راد

مورد بررسی قرار گرفت.

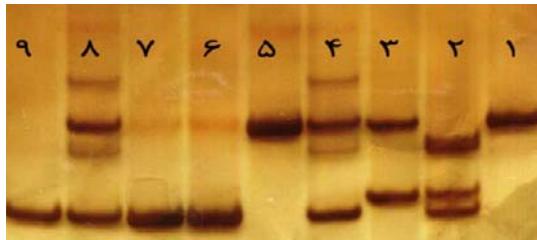
روش‌ها

خون تام ۱۰۰ نفر از زنان مبتلا به سرطان پستان با محدوده سنی ۷۴-۲۶ سال که تحت شیمی درمانی و رادیودرمانی قرار داشتند، از بیمارستان سیدالشهدا (ع) اصفهان تهیه شد. گروه شاهد متناسب نیز به صورت تصادفی از بین مراجعین کترول سلامتی به بیمارستان انتخاب شدند. DNA خون این افراد به روش رسوب‌دهی نمکی (Salting out) استخراج گردید و CYP19 ناحیه‌ی تکراری اینترون شماره‌ی چهار ژن CYP19 توسط پرایمرهای پیشین (پرایمر پیشرو: ۵'-TGAAAGGTAAGCAGGTAC TTAG-3' و پرایمر پیرو- 5'-GTCGTGAGCCAAGGTCACT) تکثیر شد (۱۲). واکنش زنجیر پلیمراز (PCR) در حجم نهایی ۵۰ میکرولیتر حاوی ۱۰۰ تا ۲۰۰ نانوگرم DNA ژنومی، ۲۰۰ میکرومولار dNTPs، ۲۰۰ میکرومولار از هر یک از پرایمرهای پیشرو و پیرو، ۲/۵ میلی‌مولار MgCl₂، SmarTag DNA polymerase در دستگاه Mastercycler شرکت Eppendorf انجام شد. بعد از واسرت شدن اولیه در ۹۴ درجه‌ی سلسیوس به مدت ۵ دقیقه، ۳۳ سیکل PCR با دمای ۹۴ درجه به مدت ۱ دقیقه برای واسرت شدن رشته‌ها، ۶۰ درجه به مدت ۱ دقیقه جهت اتصال پرایمرها و ۷۲ درجه به مدت ۱ دقیقه برای گسترش پرایمرها انجام شد. یک سیکل انتهایی نیز جهت تکثیر توالی‌های ناقص به مدت ۱۰ دقیقه در دمای ۷۲ درجه در نظر گرفته شد. محصولات حاصل از PCR بعد از بهینه‌سازی توسط ژل آگارز ۱ درصد تأیید

کربنه آروماتیک نقش دارد. این آنزیم مخصوصاً پروتئینی ژن CYP19 است، ۷۰ کیلو باز از DNA ژنومی را اشغال می‌کند و حاوی ۱۰ آگرون می‌باشد (۵). مطالعات Bullun و Simpson نشان داد که بخش‌های توموری بافت پستان در ۶۷ درصد مبتلایان به سرطان پستان دارای بالاترین میزان رونوشت‌های CYP19 می‌باشند (۶).

تعیین توالی ژن CYP19 به همراه مطالعات ژنومیک عملکردی نشان می‌دهد که این ژن دارای ۸۸ نقطه‌ی پلی‌مورف شامل: ۸۵ پلی‌مورفیسم تک نوکلئوتیدی، ۲ حذف و اضافه و یک توالی تکراری ۴ نوکلئوتیدی تیمیدین-آدنین_n (TTTA) می‌باشد (۷). از این میان، توالی تکراری چهار نوکلئوتیدی تیمیدین-آدنین_n (TTTA) بیشتر مورد توجه قرار گرفته است؛ زیرا، مطالعات متعدد نشان داده‌اند که تعداد تکرارهای TTTA این میکروساتلاتیت با سرطان پستان ارتباط زیادی دارد (۸). مطالعات متعدد در جمعیت‌های مختلف با گروه‌های نژادی متفاوت نشان داده است که آلل‌های بلند میکروساتلاتیت ژن CYP19 (با ۱۰ تکرار TTTA و بیشتر) موجب افزایش استعداد ابتلا به سرطان پستان می‌شوند. چنان‌چه، زنان ژاپنی با ۱۰ تکرار TTTA (OR = ۱/۸)، زنان آفریقایی با آلل‌های بزرگ‌تر از ۱۰ تکرار TTTA (OR = ۱/۲۹)، زنان بزریلی با ۱۰ تکرار TTTA (OR = ۳) و زنان اروپایی با ۱۰ و ۱۲ تکرار TTTA (به ترتیب OR = ۷/۸ و ۲/۴۲) در معرض خطر افزایش یافته‌ای برای سرطان پستان هستند (۱۱-۷).

در این مطالعه پلی‌مورفیسم ژن CYP19 بررسی و با دیگر جمعیت‌ها مقایسه شد. همچنین ارتباط این پلی‌مورفیسم با سرطان پستان در جمعیت اصفهان

شکل ۱. ژل پلی اکریل‌آمید ۱۰ درصد جهت بررسی پلی‌مورفیسم ناحیه‌ی پرمونوتوری ژن CYP19. در این جا علاوه بر مارکر ۱۰۰ جفت باز (M)، از محصول PCR نمونه‌های شماره‌ی ۱ و ۹ بعد از تعیین توالی، به عنوان مارکر مخصوص آلل استفاده شد. نمونه‌ی شماره‌ی ۱ بلندترین آلل و نمونه‌ی شماره‌ی ۹ کوچکترین آلل موجود در جمعیت مورد مطالعه بود.

جدول ۱. فراوانی آلل‌های مختلف در بین بیماران، افراد شاهد و کل

افراد مورد آزمایش				
آller	فراوانی در بیماران	فراوانی در افراد شاهد	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)
۲۹۴ (۳۴/۶)	۱۴۸ (۳۴/۳)	۱۴۶ (۳۴/۸)	۷-TCT	
۱۸۳ (۲۱/۵)	۸۹ (۲۰/۶)	۹۴ (۲۲/۴)	۷+TCT	
۸۲ (۹/۷)	۴۴ (۱۰/۲)	۳۸ (۹/۱)		۸
۵ (۰/۶)	۳ (۰/۷)	۲ (۰/۵)		۹
۱۶ (۱/۹)	۱۰ (۲/۳)	۶ (۱/۴)		۱۰
۲۳۲ (۲۷/۳)	۱۱۵ (۲۶/۶)	۱۱۷ (۲۷/۹)		۱۱
۳۵ (۴/۱)	۲۰ (۴/۶)	۱۵ (۳/۶)		۱۲
۴ (۰/۵)	۳ (۰/۷)	۱ (۰/۳)		۱۳
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰		جمع
T: Thymine C: Cytosine				

اختلاف این دو در یک توالی سه تایی TCT واقع در بالادرست تکرار TTTA می‌باشد که در برخی حذف شده است این دو آلل را به صورت [TTTA]7-TCT و [TTTA]7+TCT نشان می‌دهند (۸). ما نیز در این تحقیق این دو آلل متفاوت را مشاهده نمودیم. بیشترین فراوانی آللی در بین بیماران و افراد شاهد متعلق به آلل ۷-TCT (TTTA) با فراوانی ۳۴/۸ درصد در بیماران و ۳۴/۳ درصد در

و جهت بررسی پلی‌مورفیسم ژن CYP19 از الکتروفورز ژل پلی‌اکریلامید ۱۰ درصد معمولی (Non-denaturing PAGE) استفاده شد. ژل توسط اسکنر ثبت شد. بعد از مشاهده‌ی پلی‌مورفیسم، دو آلل هموزیگوت در ژل‌های رنگ‌آمیزی شده که دارای بلندترین و کوتاه‌ترین طول تکرار بودند (به ترتیب، نمونه‌ی شماره ۶ و ۱۳) توسط کیت استخراج DNA از ژل آگارز شرکت فرمتاز خالص‌سازی شدند. سپس جهت تعیین توالی به شرکت سیناژن (www.cinnagen.com) ارسال شدند تا به عنوان مارکر آللی مورد استفاده قرار گیرند. به کمک این مارکرها طول تکرار آلل‌های بیمار و شاهد تعیین شد و فراوانی آللی ژن CYP19 محاسبه گردید.

بررسی‌های آماری به کمک نرم‌افزار اینترنتی SISA انجام شد. ابتدا ترکیبات آللی و فراوانی آلل‌های ژن CYP19 در جمعیت مورد مطالعه، تعیین شد. در نهایت ارتباط این تکرارها با بروز سرطان در جمعیت به کمک آزمون χ^2 به دست آمد و (OR) Ratio odd محاسبه گردید.

یافته‌ها

با توجه به توانایی کم ژل آگارز در جداسازی قطعات DNA با اختلاف طول نزدیک به هم، برای اندازه‌گیری دقیق تعداد تکرارهای توالی TTTA واقع در پرمونوتور ژن CYP19، بررسی‌های بعدی محصول PCR بر روی ژل پلی اکریل‌آمید ۱۰ درصد انجام شد (شکل ۱). آلل ژن CYP19 در جمعیت اصفهان بین ۷ تا ۱۳ تکرار متغیر بود (جدول ۱). Baxter و همکاران دو آلل متفاوت برای آلل ۷ تکرار TTTA مشاهده کردند.

نسبت به افراد شاهد اختلاف معنی‌داری نشان نداشت $P = 0.5272$, $OR = 1/1113$ و فاصله‌ی اطمینان ۹۵ درصد: $1/5413 - 1/8012$. همچنین، بالاتر بودن فراوانی آلل بلند با سیزده تکرار TTTA در افراد شاهد نسبت به بیماران، موجب افزایش معنی‌دار مقاومت به بروز سرطان پستان نبود ($OR = 0.3413$, $P = 0.3299$ و فاصله‌ی اطمینان ۹۵ درصد: $0.354 - 0.2943$).

افراد شاهد بود. به این ترتیب، در میان کل افراد مورد بررسی، آلل ۷-TCT (TTTA) با فراوانی $34/6$ درصد و آلل ۱۱ (TTTA) با فراوانی $27/3$ درصد رایج‌ترین آلل‌ها بودند. فراوانی آلل‌های با ۱۰ و ۱۳ تکرار TTTA در افراد سالم دو برابر افراد بیمار بوده ($2/3$ در برابر $1/4$ برای آلل با ۱۰ تکرار TTTA و $0/7$ در برابر $0/3$ برای آلل با ۱۳ تکرار TTTA). بنابراین آلل‌های بلند در افراد سالم رایج‌تر بودند.

بحث

این پژوهش که برای اولین بار در ایران انجام شده است، الگوی پراکندگی و فراوانی آلل‌ها و ژنوتیپ‌های مختلف میکروستلاتیت ایترون شماره‌ی چهار ژن CYP19 در منطقه‌ی اصفهان را نشان می‌دهد. در تحقیق حاضر، برای بررسی اثر پلی‌مورفیسم تعداد تکرار ریز‌ماهواره‌ی TTTA ژن CYP19 بر سرطان پستان، یک مطالعه‌ی اپیدمیولوژیک از نوع موردن‌شاهدی بر روی جمعیت منطقه‌ی اصفهان انجام شد.

در عرض فراوانی آلل‌های کوتاه ۷-TCT (TTTA) و $7+TCT$ (TTTA) در افراد بیمار بیشتر از افراد شاهد بود (جدول ۱). همچنین، در افراد مورد بررسی 27 ترکیب الی (ژنوتیپ) مختلف مشاهده شد که در این میان ترکیب آللی $7-TCT/11$ بیشترین فراوانی را در هر دو گروه بیمار ($23/3$ درصد) و شاهد ($19/0$ درصد) به خود اختصاص داده بود (جدول ۲). آزمون χ^2 (جدول ۳) نشان داد که افزایش فراوانی آلل کوتاه با هفت تکرار TTTA ($7+TCT$) در بین بیماران

جدول ۲. فراوانی ژنوتیپ‌های مختلف در بین بیماران و افراد شاهد

ژنوتیپ	بیماران	افراد شاهد	بیماران	افراد شاهد	ژنوتیپ	بیماران	افراد شاهد
7-TCT / 7-TCT	۲۳	۲۷	۷-TCT / 13	۷	۷+TCT / 13	۰	۲
7-TCT / 7+TCT	۳۴	۲۳	8 / 8	۸ / 8	7+TCT / 7+TCT	۱۲	۱
7+TCT / 7+TCT	۱۲	۱۵	8 / 10	8 / 11	7-TCT / 8	۱۱	۱۰
7-TCT / 9	۱	۱	9/11	8 / 12	7-TCT / 10	۱	۱
7-TCT / 10	۱	۲	8 / 12	10 / 10	7-TCT / 11	۴۹	۴۱
7-TCT / 12	۳	۷	10 / 11	10 / 11	7-TCT / 12	۳	۲
7-TCT / 13	۰	۱	10 / 12	10 / 12	7-TCT / 13	۱	۱
7+TCT / 8	۹	۹	11 / 11	11 / 11	7+TCT / 8	۹	۱۶
7+TCT / 9	۱	۱	11 / 12	11 / 12	7+TCT / 9	۱	۷
7+TCT / 10	۹	۲	12 / 12	12 / 12	7+TCT / 10	۹	۱
7+TCT / 11	۲۲	۲۰	11/13	Total	7+TCT / 11	۲	۲۱۶
7+TCT / 12	۲	۲			7+TCT / 12	۲	۲۱۰

T: Thymine C: Cytosine

درصد و ۳۲ درصد به ترتیب در بین مبتلایان به سرطان پستان و افراد شاهد می‌باشد (۸). در مطالعه‌ی سفیدپستان قفقازی مشخص شد که آلل (TTTA)_{۱۱} با فراوانی ۳۸/۲ درصد و ۳۷/۹ درصد، و آلل (TTTA)_۷ با فراوانی ۳۳/۸ درصد و ۳۵/۳ درصد به ترتیب بیشترین فروانی را در بین بیماران و افراد شاهد، دارند (۱۵). تعیین توالی مجدد ژن CYP-19 مشخص کرد که، با وجود این که فراوانترین آلل در هر سه نژاد: سفیدپستان قفقازی، سیاهپستان آمریکایی و آمریکایی‌های آسیایی تبار آلل (TTTA)_۷ می‌باشد ولی آفریقایی‌های آمریکا دارای بیشترین فراوانی (۸۳/۳ درصد) برای آلل کوتاه (TTTA)_۷ هستند و بعد از آن به ترتیب آسیایی‌ها (۵۳/۳ درصد) و قفقازی‌ها (۴۷/۵ درصد) قرار دارند (۷). در عوض دومین آلل رایج در هر سه نژاد (TTTA)_{۱۱}، دارای بیشترین فراوانی در آسیایی‌ها (۳۵/۰ درصد) و سفیدپستان قفقازی (۳۴/۲ درصد) می‌باشد. در جمعیت مورد مطالعه در این تحقیق، بیشترین فراوانی آللی در بین بیماران و افراد شاهد متعلق به آلل TCT-TTTA_۷، به ترتیب با فراوانی ۳۴/۸ درصد و ۳۴/۳ درصد، بود. دومین آلل در هر دو گروه بیماران و افراد شاهد (TTTA)_{۱۱} به ترتیب با فراوانی ۲۷/۹ درصد و ۲۶/۶ درصد بود. نتایج این مطالعه با یافته‌های Ma و همکاران مطابقت داشت (۷) و با توجه به شباهت جمعیت ایرانی به جمعیت سفیدپستان قفقازی، شاید بتوان گفت که احتمال دارد دو جمعیت ایرانی و سفیدپستان قفقازی از جد مشترکی مشتق شده باشند. Kristensen و همکاران بیان کردند که یک آلل نادر دارای بلندترین تکرار (TTTA)_{۱۲}، خطر افزایش یافته‌ی ابتلا به سرطان پستان در بیماران را، نسبت به

جدول ۳ جدول ارتباط فراوانی آللی تعداد تکرار TTTA ژن CYP19 با ریسک ابتلا به سرطان پستان در جمعیت اصفهان

P	درصد ۹۵	OR	تعداد تکرار TTTA	آلل
۰/۸۷۷۳	۰/۷۷۰۸ - ۱/۳۵۶۳	۱/۰۲۲۵	۷	v-TCT
۰/۵۲۷۷	۰/۸۰۱۲ - ۱/۵۴۱۳	۱/۱۱۱۳	۷	v+TCT
۰/۵۷۳۵	۰/۵۵۵۷ - ۱/۳۸۴۷	۰/۸۷۷۲	۸	۸
۰/۶۷۶۶	۰/۱۱۳۷ - ۴/۱۱۵۷	۰/۶۸۴۲	۹	۹
۰/۳۴۰۷	۰/۲۲۰۳ - ۱/۶۹۸۱	۰/۶۱۱۶	۱۰	۱۰
۰/۶۸۵۱	۰/۷۸۷۷ - ۱/۴۳۹۳	۱/۰۶۴۴	۱۱	۱۱
۰/۴۳۶۵	۰/۳۸۵۲ - ۱/۵۱۱۱	۰/۷۶۳	۱۲	۱۲
۰/۳۲۹۹	۰/۰۳۵۴ - ۳/۲۹۴۳	۰/۳۴۱۳	۱۳	۱۳

T: Thymine C: Cytosine A: Adenine

در مطالعه‌ی نژادهای مختلف ساکن در ایالات متحده‌ی آمریکا مشخص شد که ۶ آلل مختلف برای توالی تکراری TTTA در محدوده‌ی ۷-۱۳ تکرار وجود داشته است و فراوانترین آلل‌های توالی تکراری TTTA در همه‌ی زنان آفریقایی-آمریکایی، ژاپنی، سفیدپستان آمریکای لاتین و سفیدپستان غیر آمریکای لاتین، آلل (TTTA)_۷ و (TTTA)_{۱۱} بودند (۱۰). این نتایج با نتایج حاصل از این مطالعه مطابقت دارد. Okobia و همکاران نشان دادند که فراوانترین آلل‌ها در بین هر دو گروه زنان بیمار و شاهد نیجریایی متعلق به آلل‌های (TTTA)_۷ و (TTTA)_۸ بوده است و فراوانی این دو آلل به ترتیب ۴۹/۷۸ درصد و ۳۳/۸۵ درصد در بیماران و افراد شاهد بود (۱۴). Baxter و همکاران نشان دادند که، هفت آلل مختلف در محدوده‌ی ۷ تا ۱۳ تکرار از توالی تکراری TTTA، در زنان انگلیسی وجود دارد و فراوانترین آلل در بین این زنان، (TTTA)_{۱۱} با فراوانی ۳۷/۹ درصد و ۳۶/۲ درصد به ترتیب در بین مبتلایان به سرطان پستان و افراد شاهد می‌باشد. دومین آلل رایج در زنان انگلیسی، (TTTA)_۷ با فراوانی ۳۵/۸

پلی‌مورفیسم ژن CYP19 در زنان آفریقایی (نیجریه) نشان داد که زنان حامل آلل‌های بزرگ‌تر از ۱۰ دارای خطر افزایش ابتلا به سرطان پستان (OR = ۱/۲۹) بودند که معنی‌دار نبود (فاصله‌ی اطمینان ۹۵ درصد: ۰/۸۳-۲/۰۰). این تفاوت همچنین، در زنان قبل و بعد از دوران یائسگی مشاهده شد (۷). Ribeiro و همکاران نشان دادند که، در جمعیت برزیلی، فراوانی آلل (TTTA) در بیماران ۳ برابر بیشتر از افراد شاهد بوده است و این تفاوت معنی‌دار (OR = ۰/۰۴۸) بود (۱۱). Probst-Hensch و همکاران (۱۰) و Healy و همکاران (۱۵، ۱۳)، ارتباط بین توالی ایترونی (TTTA) و افزایش خطر ابتلا به سرطان پستان را نفی کردند. در این مطالعه نیز، اختلاف معنی‌داری بین آلل کوتاه با هفت تکرار TTTA (۷+TCT) و افزایش خطر ریسک ابتلا به سرطان پستان و همچنین، آلل بلند با سیزده تکرار TTTA و افزایش معنی‌دار مقاومت به بروز سرطان پستان مشاهده نشد. بررسی نتایج این پژوهه نشان داد که افراد با آلل‌های بلند (۱۰ و ۱۳ تکرار TTTA) نه تنها استعداد بیشتری برای ابتلا به سرطان ندارند، بلکه؛ این افراد ممکن است به ترتیب ۲ و ۳ برابر بیشتر نسبت به بروز سرطان پستان مقاوم باشند (جدول ۲)، هر چند محاسبات آماری افزایش معنی‌دار برای این مقاومت را نشان نمی‌دهد.

افراد شاهد، نشان می‌دهد (OR = ۲/۴۲) و این ارتباط را معنی‌دار (فاصله‌ی اطمینان ۹۵ درصد: ۱/۰۳-۵/۸۰) بیان کردند (۹). Miyoshi و همکاران نشان دادند که افراد هموزیگوت برای آلل (۱۰. TTTA) در معرض خطر افزایش یافته‌ای (OR = ۱/۸) برای سرطان پستان هستند و این اختلاف معنی‌دار (فاصله‌ی اطمینان ۹۵ درصد: ۰/۹۷-۳/۳۶) می‌باشد (۱۰). Haiman و همکاران با مطالعات مورد-شاهدی خود نشان دادند که در مقایسه با افراد شاهد، فرکانس آلل (۱۰. TTTA) در بیماران بالاتر بود ولی این تفاوت تنها در مورد آلل (۱۰. TTTA) معنی‌دار (P = ۰/۰۰۵) است (۱۶). در مطالعه‌ای که روی زنان انگلیسی انجام شد، Baxter و همکاران نشان دادند که فراوانی سه آلل ۸ و ۱۲ در بیماران نسبت به افراد شاهد بیشتر است اما، تنها دو آلل ۸ و ۱۰ (به ترتیب P = ۰/۰۱۲ و ۰/۰۲۸) اختلاف معنی‌داری بین بیماران و افراد شاهد نشان می‌دهند (۸). ایشان نشان دادند که افراد با ۱۰ تکرار TTTA به طور معنی‌داری در معرض خطر افزایش یافته برای ابتلا به سرطان پستان (بیش از ۷ برابر) قرار دارند (۸). Ahsan و همکاران نشان دادند که آلل (۱۱ TTTA) در ارتباط با افزایش ریسک ابتلا به سرطان پستان در زنان حامل این آلل، و همچنین در زنان با مادران حامل این آلل، می‌باشد (۱۷). مطالعات

References

1. Aronson K. Alcohol: a recently identified risk factor for breast cancer. *CMAJ* 2003; 168(9): 1147-8.
2. Yavari P, Mosavizadeh M, Sadrol-Hefazi B, Mehrabi Y. Reproductive characteristics and the risk of breast cancer--a case-control study in Iran. *Asian Pac J Cancer Prev* 2005; 6(3): 370-5.
3. Mousavi SM, Montazeri A, Mohagheghi MA, Jarrahi AM, Harirchi I, Najafi M, et al. Breast cancer in Iran: an epidemiological review. *Breast J* 2007; 13(4): 383-91.
4. Figer A, Karasik YP, Baruch RG, Chetrit A, Papa MZ, Sade RB, et al. Insulin-like growth factor I polymorphism and breast cancer risk in Jewish women. *Isr Med Assoc J* 2002; 4(10): 759-62.
5. Toda K, Terashima M, Kawamoto T, Sumimoto H, Yokoyama Y, Kuribayashi I, et al. Structural

- and functional characterization of human aromatase P-450 gene. *Eur J Biochem* 1990; 193(2): 559-65.
6. Bulun SE, Simpson ER. Regulation of aromatase expression in human tissues. *Breast Cancer Res Treat* 1994; 30(1): 19-29.
 7. Ma CX, Adjei AA, Salavaggione OE, Coronel J, Pelleymounter L, Wang L, et al. Human aromatase: gene resequencing and functional genomics. *Cancer Res* 2005; 65(23): 11071-82.
 8. Baxter SW, Choong DY, Eccles DM, Campbell IG. Polymorphic variation in CYP19 and the risk of breast cancer. *Carcinogenesis* 2001; 22(2): 347-9.
 9. Kristensen VN, Andersen TI, Lindblom A, Erikstein B, Magnus P, Borresen-Dale AL. A rare CYP19 (aromatase) variant may increase the risk of breast cancer. *Pharmacogenetics* 1998; 8(1): 43-8.
 10. Miyoshi Y, Iwao K, Ikeda N, Egawa C, Noguchi S. Breast cancer risk associated with polymorphism in CYP19 in Japanese women. *Int J Cancer* 2000; 89(4): 325-8.
 11. Ribeiro FS, de Amorim LM, de Almeida ST, Mendonca GA, de Moura Gallo CV, Pinto LF. CYP19 (TTTA)n polymorphism and breast cancer risk in Brazilian women. *Toxicol Lett* 2006; 164(1): 90-5.
 12. Tsuchiya N, Wang L, Suzuki H, Segawa T, Fukuda H, Narita S, et al. Impact of IGF-I and CYP19 gene polymorphisms on the survival of patients with metastatic prostate cancer. *J Clin Oncol* 2006; 24(13): 1982-9.
 13. Probst-Hensch NM, Ingles SA, Diep AT, Haile RW, Stanczyk FZ, Kolonel LN, et al. Aromatase and breast cancer susceptibility. *Endocr Relat Cancer* 1999; 6(2): 165-73.
 14. Okobia MN, Bunker CH, Zmuda JM, Ezeome ER, Anyanwu SN, Uche EE, et al. Simple tandem repeat (TTTA)n polymorphism in CYP19 (aromatase) gene and breast cancer risk in Nigerian women. *J Carcinog* 2006; 5: 12.
 15. Healey CS, Dunning AM, Durocher F, Teare D, Pharoah PD, Luben RN, et al. Polymorphisms in the human aromatase cytochrome P450 gene (CYP19) and breast cancer risk. *Carcinogenesis* 2000; 21(2): 189-93.
 16. Haiman CA, Hankinson SE, Spiegelman D, De V, I, Colditz GA, Willett WC, et al. A tetranucleotide repeat polymorphism in CYP19 and breast cancer risk. *Int J Cancer* 2000; 87(2): 204-10.
 17. Ahsan H, Whittemore AS, Chen Y, Senie RT, Hamilton SP, Wang Q, et al. Variants in estrogen-biosynthesis genes CYP17 and CYP19 and breast cancer risk: a family-based genetic association study. *Breast Cancer Res* 2005; 7(1): R71-R81.

Polymorphisms of Satellite DNA CYP19 Gene and its Association with Increased Risk of Breast Cancer in Isfahan, Iran

Seyed Morteza Javadirad¹, Simin Hemati PhD², Manochehr Tavassoli PhD³

Abstract

Background: Aromatase is a key enzyme in the synthesis of estrogen. This enzyme is encoded by the cytochrome P-450 (CYP19) gene. Overexposure of cells to estrogen causes breast carcinoma and breast cancer patients show a higher level of aromatase expression. The purpose of this study was to investigate polymorphism of the CYP19 intron 4 (TTTA)_n among breast cancer patients and healthy individuals, and its correlation to risk of breast cancer.

Methods: This study was a case-control study on 420 patients and 432 control women. DNA was extracted from the blood of the study subjects, and then the sequence was amplified by the polymerase chain reaction (PCR) technique. Thereafter, the number and sequence of TTTA was measured by electrophoresis in Polyacrylamide gel.

Findings: The results of this study show that IGF-I gene allele distribution in the population of Isfahan varies between 7-13 repetitions. The most common allele in both controls and cases was (TTTA)₇-TCT with frequencies of 34.3% and 34.8%, respectively.

Conclusion: The results of the current study show that the frequency distribution of 10 TTTA repeats is higher in the controls (2.3%) than in patients (1.4%). In other words, not only does 10 TTA not increase the rate of breast cancer, but it may even cause people with this allele to be more resistant to cancer.

Keywords: Breast cancer, Microsatellite, Polymorphism, CYP19

¹ Student, Department of Biology, School of Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran

² Assistant Professor, Department of Radiology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

³ Assistant Professor, Department of Cellular and Molecular Biology, School of Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Corresponding Author: Seyed Morteza javadirad, Email: javadirad@yahoo.com